

บทที่ 1

บทนำ

ท่อนในภาคเหนือตอนบน อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 300-500 เมตร มีพื้นที่ 8,983,253 ไร่ หรือ 16.7 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ดินบนท่อนมักจะมีข้อจำกัดต่อการเติบโตของพืชต่างๆรวมทั้งไม้ผลยืนต้น ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ เนื้อดินเป็นดินทรายจัด ดินต้น มีก้อนกรวดก้อนหินปะปนอยู่ในเนื้อดินมาก และดินมีการชะล้างพังทลายสูง ยังมีความเสี่ยงเนื่องจากภัยธรรมชาติสูง ที่สำคัญคือ การขาดแคลนน้ำ ซึ่งเกิดจากความแปรปรวนในปริมาณและการกระจายของฝน

นอกเหนือจากใช้ประโยชน์เพื่อการเลี้ยงสัตว์แล้ว บนท่อนยังใช้เพื่อการปลูกพืช โดยมีพืชไร่เป็นหลัก ส่วนไม้ผลยืนต้นมีการปลูกกระจุกกระจายทั่วไป มีทั้งที่ปลูกผสมผสานกับพืชไร่ในฤดูฝน และเฉพาะไม้ผลยืนต้นอย่างเดียว

เกษตรกรในบริเวณนี้ทำการเกษตรแบบยังชีพหรือกึ่งยังชีพ โดยปลูกพืชล้มลุกได้เพียงหนึ่งหรือสองครั้งต่อปี มีทางเลือกของชนิดพืชหรือระบบการปลูกพืชได้น้อยมาก จึงมีรายได้ต่ำ และพืชเหล่านี้ให้ผลตอบแทนในระยะสั้น มีความเสี่ยงเนื่องจากภัยธรรมชาติสูง ทั้งยังต้องใช้เวลาและแรงงานที่มาก จึงจำกัดมาก ทำให้เกษตรกรเหล่านี้มีฐานะยากจน

มะม่วงเป็นไม้ผลยืนต้นที่ได้แสดงศักยภาพสูงในการผสมผสานกับพืชไร่บนท่อนอาศัยน้ำฝนและเป็นที่ต้องการของเกษตรกร แม้ว่ามะม่วงจะเป็นพืชที่ค่อนข้างทนแล้งก็ตาม แต่มักจะประสบปัญหาอัตราการตายค่อนข้างสูงในวัยแรก เมื่อนำมาปลูกในพื้นที่เหล่านี้

การหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ในการลดหรือขจัดปัญหาอัตราการตาย

ค่อนข้างสูงดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อความสำเร็จในการปลูกมะม่วงผสมผสานลง
แปลงพืชไร่ อันเป็นความหวังที่จะเพิ่มทางเลือกให้เกษตรกร ก่อให้เกิดผลตอบแทนทั้งระยะสั้น
พร้อมทั้งช่วยฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ในอันที่จะช่วยเก็บกักและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรใน
ระยะยาวได้

การศึกษาค้นคว้าได้ทำบนพื้นที่ของเกษตรกร ในเขตโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ป่าจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาผลของอัตราปุ๋ยไนโตรเจนและระดับการ
ทำร่มเงาที่เหมาะสม ที่มีต่อการเติบโตและการอยู่รอด ของต้นมะม่วงปลูกในปีแรกบนที่ดอนอาศัย
น้ำฝน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved